

Oog-enblikje

Kleine zaken en voorvallen uit het dagelijks (school)leven, er oog voor hebben, kort bij stil staan en het een plekje proberen te geven.

Lui

Om maar met de deur in huis te vallen: ik pleit voor meer luie leerkrachten in de school! Ik zal hieronder verder uitleggen wat ik hiermee bedoel. Mijn stelling zou bepaalde associaties bij u kunnen oproepen want immers het woordje 'lui' heeft een nogal negatieve connotatie in onze denkwereld. Lui staat voor: niets doen, afwezig zijn, of in de spreekwoorden: "Liever lui dan moe" en "dat is me nogal een lui varken". Hoe valt dat te rijmen met een pleidooi voor meer luie leerkrachten? Nog langere vakanties? Nog meer vrije dagen?

Wees gerust: niets van dat alles. Mijn pleidooi gaat een hele andere richting op. Dit heeft te maken met de praktijk van alledag waar ik leerkrachten, vanuit oprechte betrokkenheid en passie, heel hard zie werken, kortom: geen moment rust.

In 2004 heeft een werkgroep o.l.v. Luc Stevens* via een schoolontwikkelingsproject 392 leerlingen in de leeftijd van 7 tot 12 jaar en 71 leerkrachten geïnterviewd. De gegevens werden via de 'grounded theory' procedure gecodeerd en teruggebracht tot kernbetekenissen.

In het kader van dit 'Oog-enblikje' focus ik me op een belangrijke betekenis n.l. Ruimte voor eigen initiatief en activiteit.

Zeer belangrijk voor leerlingen en leraren is de ruimte voor eigen initiatief en activiteit. Leerlingen weten goed waarover ze praten en pleiten voor meer keuze en meer eigen regie (een vorm van zelfregulering) maar wel met een leraar die beschikbaar is om hen uit te dagen en te helpen.

De leerlingen vinden unaniem dat de leraar minder moet praten (ze weten het meestal al wel of vinden zelf wel een oplossing) en meer aan leerlingen moeten overlaten en vooral ook: gedurende langere tijd. Samengevat: leerlingen meer verantwoordelijkheid geven.

Leraren daarentegen staan hier enigszins ambivalent in. Ze zouden wel meer verantwoordelijkheid willen geven maar ze zijn wel gebonden aan toetsen en programma's. Ook erkennen sommigen dat ze 'het geven van meer vrijheid' aan leerlingen niet durven, ze willen controle houden.

Dit onderzoek uit 2004 sluit naadloos aan op mijn ervaringen met leerkrachten en leerlingen in 2015. Geen evidence-based onderzoek maar een recente ervaring: in een groep in de bovenbouw kwam wegens ziekte een vervanger, aan het einde van de twee vervangingsdagen kwam ik enkele leerlingen uit die bewuste groep tegen in de gang. Ze schoten me spontaan aan met de vraag: "Mag meester de Vries altijd blijven?" Ik vroeg naar het waarom, het unaniem antwoord: "Meester de Vries luistert en begrijpt ons."

Z.o.z.

Ik pleit er daarom voor om gedurende de dag o.a. het volgende regelmatig te doen:

1. alleen maar observeren,
2. even geen antwoord geven op een vraag,
3. een keer “Nee”schudden naar een leerling met een opgestoken vinger enz.
4. veel minder praten (wordt iedereen blijer van).

Bij al deze activiteiten praat je niet, haalt je schouders op of kijkt de andere kant uit. Dit sluit aan bij een belangrijke betekenis uit het onderzoek van Stevens.

5. aan het begin van de dag vragen aan de leerlingen wat ze vandaag willen leren en daar dan op het einde van de dag op terugkomen.

*Stevens, L., Beekers, P., Evers, M., Wentzel, M. & van Werkhoven, W. (2004): Zin in school. Amersfoort: CPS.

Meer weten? Organiseer een workshop (max.1.5 uur) op je school met als onderwerp: De macht van de luie leerkracht! Meer informatie: www.ardum.nl/leren

